

Palvelusetelin sääntökirjan palvelukohtainen osa

Suun terveydenhuollon palvelusetelin sääntökirja

Aluehallitus 20.08.2024

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Sisällysluettelo

Suun terveydenhuollon palveluseteli	3
Palvelun tavoite ja sisältö	3
Palvelusetelin asiakkaat	3
Palvelusetelin arvo	4
Palveluntuottajan toimenpiteiden hinnoittelu	4
Palvelusetelin myöntäminen ja palvelusetelin tiedot	5
Palvelusetelin palvelut	5
Palvelusetelin voimassaolo	8
Erilliset toimintaohjeet	8
Asiakkaan lähettäminen Vantaa-Keravan hyvinvointialueen suun erikoishoidon yksikköön (VSEY).....	8
Palvelusetelituottajien soveltuvuus ja tuottajana toimiminen	8
Yleiset ehdot	8
Vastuuhenkilö	9
Henkilöstö	10
Tilat ja laitteet	11
Asiakkaan ja palveluntuottajan välinen suhde.....	12
Takuukäytännöt	12
Toteutettujen palvelujen kirjaaminen ja laskutus.....	13
Valtakunnallinen potilastiedon arkisto (KANTA) ja ostopalvelun valtuutus (OSVA) ..	14
Alihankinta	14
Palvelujen tuottamiseen sovellettava lainsäädäntö.....	15
Hyvinvointialueen yhteystiedot	15

Julkaisija
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
8/2024
Suun terveydenhuollon palvelut sekä valvonta ja
tuottajaohjaus

Suun terveydenhuollon palveluseteli

Palvelun tavoite ja sisältö

Hyvinvointialueen velvollisuutena on järjestää suun terveydenhuollon palveluja hyvinvointialueen asukkaille. Asiakkaan ottaessa yhteyttä suun terveydenhuoltoon tekee terveydenhuollon ammattihenkilö hoidon tarpeen arvion ja määrittelee hoidon tarpeen kiireellisyyden. Asiakkaalla on oikeus päästä hammashoitoon hoitotakuun määrittelemässä ajassa.

Palveluseteli on yksi tapa järjestää hyvinvointialueen vastuulle kuuluvia sosiaali- ja terveyspalveluita. Hyvinvointialue antaa palvelusetelin asiakkaalle, joka on valinnut palvelusetelin palvelumuodokseen, ja ohjeistaa häntä palvelusetelin käytössä.

Hyvinvointialue määrittelee palvelusetelin käyttökohteet, joita voivat olla:

- Kokonaishoidon 1–2 hampaan hoito
- Kokonaishoidon anti-infektiivinen hoito
- Lohkeaman hoito
- Juurihoito
- Hampaan poisto
- Viisaudenhampaan leikkauksellinen poisto

Tässä sääntökirjassa tarkoitetaan:

1. **omavastuuosuudella** sitä osuutta yksityisen palveluntuottajan tuottaman palvelun hinnasta, jota hyvinvointialueen myöntämän palvelusetelin arvo ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi
2. **omavastuuosuuden kattohinnalla** Hyvinvointialueen yksityishammaslääkärien hoitamien potilaiden maksettavaksi jääneiden omavastuuosuuksien keskiarvoa sen jälkeen, kun Kela-korvaukset on ensin vähennetty. Asiakkaan omavastuuosuus saa olla korkeintaan omavastuuosuuden kattohinnan suuruinen.
3. **maksimihinnalla** omavastuuosuuden kattohinnan ja palvelusetelin arvon summaa
4. **ostopalvelun valtuutuksella** Kanta-palveluihin sisältyvää lomakerakennetta, jota käytetään terveydenhuollon tietojärjestelmissä. Palvelunjärjestäjä antaa valtuutuksella palveluntuottajalle oikeuden palvelunjärjestäjän potilasasiakirjoihin ja oikeudet tallentaa syntyneet asiakirjat palvelunjärjestäjän rekisteriin.

Palvelusetelin asiakkaat

Seuraavat tilanteet estävät palvelusetelin myöntämisen asiakkaalle tai potilaalle:

- Asiakas ei täytä hyvinvointialueen asettamaa kriteeriä palvelusetelin myöntämiselle.
- Asiakas haluaa kieltäytyä tarjotusta palvelusetelistä, jolloin hyvinvointialueen tulee ohjata hänet hyvinvointialueen muilla tavoin järjestämien palvelujen piiriin. (6 §, laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä)
- Asiakkaalla tulee olla suun terveydenhuollon tarpeen lisäksi kyky ja mahdollisuus palvelusetelin käyttämiseen ja toimimiseen kuluttaja-asemassa.
- Asiakkaalla ei ole osoitetietoja väestörekisterissä, tai hänellä on potilasasiakirjoissa merkintä lisätietoja maistraatissa, tai asiakas ei ilmoita olemassa olevia osoitetietojaan.
- Asiakas ei ole kirjoilla hyvinvointialueen alueella, jossa palveluseteli myönnetään.

Palvelusetelin arvo

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen suun terveydenhuollon palvelusetelin toimenpidekohtaiset arvot perustuvat Suomen Hammaslääkäriliiton toimenpidekertoimiin. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen avaintoimenpiteelle antama (SFA10) arvo on 40,50 euroa. Niille toimenpiteille, joille ei ole olemassa Suomen Hammaslääkäriliiton kerrointa, kerroin on määritetty toimenpiteen vaativuuteen perustuen.

Hyvinvointialueella on oikeus muuttaa palvelusetelin arvon suuruutta ja omavastuukattoa sekä lisätä tai poistaa palvelusetelillä korvattavia toimenpiteitä. Näiden muutosten voimaantulopäivästä ilmoitetaan palveluntuottajille etukäteen. Mikäli palveluntuottaja ei hyväksy muutoksia, hänen tulee ilmoittaa siitä kirjallisesti Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle annettuun määräaikaan mennessä. Muutokset eivät koske palveluseteleitä, jotka on myönnetty ennen muutospäivämäärää.

Palveluntuottajan toimenpiteiden hinnoittelu

Palveluntuottajan palvelusetelihinnasto on palvelussa toimipistekohtainen. Palveluntuottaja on yritys eikä yksittäinen työntekijä.

Palveluntuottaja määrittää palvelusetelijärjestelmässä hintakerroinlaskuriin avaintoimenpiteelle (SFA10) oman kokonaishintansa (palvelusetelin arvo + asiakkaan omavastuu), jonka perusteella kaikkien muiden toimenpiteiden kokonaishinnat muodostuvat automaattisesti järjestelmässä olevaan kerrointaulukkuun. Palveluntuottaja saa poiketa kertoimiin perustuvista hinnoista ainoastaan siinä tapauksessa, että toimenpiteen suunniteltu hinta ylittäisi järjestelmässä olevan maksimihinnan.

Palveluntuottajan toimenpide-/ hoitokokonaisuuskohtainen hinta ei saa ylittää Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen määrittämää maksimihintaa. Tämä tarkoittaa samalla myös sitä, että hammaslääkärin perimä asiakkaan maksettavaksi jäävä omavastuuosuus ei muodostu suuremmaksi kuin toimenpidekohtainen omavastuuosuuden kattohinta. Tämä turvaa sen, että asiakas ei joudu maksamaan palvelusetelihoidosta enempää kuin KELA-korvatusta

yksityishammaslääkärin antamasta hoidosta. Hintakerroinlaskuri (Excel) löytyy [palse.fi-portaalista](https://palse.fi/portaalista).

Palveluntuottajan on mahdollista tehdä hinnanmuutoksia vuosittain hyvinvointialueen sääntökirjan yleisessä osassa ilmoittamana ajankohtana. Hinnaston muutos koskee myös keskeneräisiä hoitoja; palvelusetelijärjestelmässä keskeneräisen hoidon palvelusetelin arvo säilyy kuitenkin ennallaan. Palveluntuottajan tulee kertoa asiakkaalle, mikäli hänen maksettavakseen tuleva omavastuuosuus tässä tilanteessa muuttuu.

Palvelusetelillä pyydettyjä toimenpiteitä on mahdollista muuttaa lääketieteellisestä tai hammaslääketieteellisestä syystä palvelusetelitoiminnan toimenpidekoodien sallimissa rajoissa. Tällöin hyvinvointialue korvaa palveluntuottajalle muutetun toimenpiteen palveluseteliarvon mukaisesti.

Palveluntuottajan tulee antaa tietoa palveluseteliasiakkaalle kaikista hoidossa tapahtuvista muutoksista ja niiden vaikutuksista asiakkaan omavastuuosuuteen. Palveluntuottajan ilmoittamaan kokonaishintaan tulee sisältyä kaikki asiakkaalta veloittettavat kustannukset, esimerkiksi erillistä toimistomaksua ei saa periä.

Palvelusetelin myöntäminen ja palvelusetelin tiedot

Palvelusetelin saldo on seurattavissa palveluseteliportaalista. Palveluntuottaja sitoutuu tarkistamaan asiakkaan käytettävissä olevan määrän palveluseteliportaalista palvelusta sovittaessa.

Suun terveydenhuollon palveluseteli sisältää seuraavat tiedot:

- asiakkaan nimi
- päätöksen numero ja varmenne
- palvelusetelin myöntäjän yhteystiedot - palvelusetelin voimassaoloaika
- palvelusetelin sisältämät toimenpiteet

Palvelusetelin palvelut

Palvelusetelillä ostetaan vain perushoitoa. Asiakkaalle tehdään palvelusetelillä pyydetty toimenpiteet. Lääketieteellisestä tai hammaslääketieteellisestä syystä johtuvat poikkeamat hoitosuunnitelmasta sallitaan, mutta niistä on aina sovittava yhteisymmärryksessä asiakkaan kanssa. Poikkeama voi tällöin olla hoitotoimenpiteen lisäys tai muuttuminen kestoaltaan tai vaikeusasteeltaan pienemmäksi tai isommaksi. Esimerkiksi tilanteen niin vaatiessa hampaan paikkaamisen sijasta samaan hampaaseen voidaan joutua tekemään juurihoito.

Mikäli asiakkaalle tulee palvelusetelihoitajakson aikana päivystyskriteerit täyttävää hoidontarvetta, palveluntuottaja voi tehdä tarvittavan ensiaputoimenpiteen. Palveluntuottajan tulee kuitenkin ottaa yhteys Vantaan ja Keravan hyvinvointialueeseen,

joka voi liittää toimenpiteen palveluseteliin. Mikäli palveluntuottaja joutuu olemaan äkillisesti poissa työstä tai asiakkaan hoito pitkittyy muista syistä, tulee palveluntuottajan ottaa yhteyttä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueeseen. Asiakkaan tarvitseman jatkohoidon toteutuspaikka arvioidaan tällöin tapauskohtaisesti.

Palveluseteliin sisältyy hoitosuunnitelma tai erikseen määritelty hoitokokonaisuus, kaikki muut palvelut maksaa asiakas itse. Jos asiakas kuitenkin haluaa esimerkiksi palveluseteliin määritellyn täytteen sijaan posliinipaikan, maksaa hän itse valitsemansa täytemateriaalin ja palvelusetelin suunnitelman mukaisen täytteen välisten kustannusten erotuksen. Niissä tapauksissa, joissa asiakas haluaa hammashoidon esilääkityksessä tai yleisanestesiasissa, maksaa hän anestesian osuuden kokonaan itse. Asiakas maksaa myös lisäpalveluna itse vain kosmeettiseksi katsottavat hoidot, kuten hampaiden valkaisun tai hammaskorun kiinnityksen.

Kokonaishoidon 1–2 hampaan hoidon palveluseteli

Potilaalle tehdään hyvinvointialueen hammaslääkärin toimesta suun ja hampaiston perustutkimus ja hoitosuunnitelma, minkä perusteella potilaalle voidaan tarjota palveluseteliä.

Palveluseteli sisältää kiinteän tutkimusosan SAA01, lisäksi palveluntuottaja lisää 1–2 hampaan hoitamiseksi tehdyt muut toimenpiteet (puudutus-, paikkaus-, juurihoito- tai poistokoodit).

Palveluntuottajahammaslääkäri toteuttaa tämän hoitosuunnitelman mukaiset toimenpiteet. Mikäli palveluntuottajahammaslääkäri katsoo, että potilaan lääketieteellisesti tai hammaslääketieteellisesti tarpeellinen hoito poikkeaa palvelusetelissä määritellystä hoidosta merkittävästi, esim. jos jonkin hampaan toimenpiteelle ei ole perustetta, hän voi jättää sen tekemättä. Jos potilaalta löytyy enemmän hoidon tarvetta, palveluntuottajahammaslääkäri on velvollinen kertomaan muutoksista ja kustannuksista potilaalle. Palvelusetelillä pyydettyjä toimenpiteitä on mahdollista muuttaa lääketieteellisestä tai hammaslääketieteellisestä syystä perushoidon toimenpidekoodien sallimissa rajoissa.

Kokonaishoidon anti-infektiivisen hoidon palveluseteli

Hyvinvointialueen hammaslääkärin potilaalle tekemän suun ja hampaiston perustutkimuksen ja hoitosuunnitelman perusteella potilaan jatkohoito voi olla koko suun anti-infektiivinen hoito.

Palveluseteli sisältää päätöstuotteen SDA04, jonka voi muutostoimenpidetyökalulla vaihtaa joko SDA03:een tai SDA05:een riippuen toteutetun hoidon laajuudesta.

Anti-infektiivisen hoidon palveluseteliä ei voi laajentaa käsittämään muuta hoitoa.

Jos potilaan suunterveys vaatii jatkohoitoa tai parodontologista konsultaatiota, palveluntuottajahammaslääkärin tulee olla yhteydessä Vantaan ja Keravan

hyvinvointialueeseen. Tällöin potilaan palvelusetelille voidaan lisätä tarvittavat toimenpiteet.

Lohkeaman hoito

Lohkeamapalvelusetelin kattama hoito toteutetaan yhdellä (syvän kariuksen hoitona käytettävässä kattamishoidossa kahdella) käynnillä. Lohkeamapalvelusetelin arvo sisältää kaikki käynnillä suoritettavat lohjenneen hampaan hoitamiseksi tarvittavat toimenpiteet. Hoito voi käytännössä vaihdella pienestä hionnasta vaikeaan poistoon.

Lohkeamapalveluseteliä ei voi laajentaa käsittämään muuta hoitoa.

Juurihoito

Mikäli hyvinvointialueen hammaslääkäri toteaa, että potilas tarvitsee hampaan hoitamiseksi juurihoitoa, hammaslääkäri tekee jatkohoitosuunnitelman ja voi tarjota potilaalle palveluseteliä.

Palveluseteli sisältää kiinteän tutkimusosan SAA01, lisäksi palveluntuottaja lisää hampaan hoitamiseksi tehdyt muut toimenpiteet (puudutus-, paikkaus-, juurihoito- tai poistokoodi, jos päädytäänkin poistoon.)

Hampaan poisto

Mikäli hyvinvointialueen hammaslääkäri toteaa, että potilas tarvitsee hampaan hoitamiseksi hampaan poiston, hammaslääkäri tekee jatkohoitosuunnitelman ja voi tarjota potilaalle palveluseteliä.

Palveluseteli sisältää kiinteän tutkimusosan SAA01, lisäksi palveluntuottaja lisää hampaan poistamiseksi tehdyt muut toimenpiteet: puudutus- ja poistokoodit (joko EBA00 tai EBA05).

Jos poistohoitoon lähetetyn potilaan hampaaseen on kuitenkin hammaslääketieteellisesti kannattavaa tehdä juurihoito ja paikkaus, muutoksesta on sovittava potilaan kanssa ja pyydyttävä muutosta hyvinvointialueen palvelusetelistä vastaavalta hammaslääkäriltä.

Viisaudenhampaan leikkauksellinen poisto

Mikäli hyvinvointialueen hammaslääkäri toteaa, että potilas tarvitsee viisaudenhampaan hoitamiseksi leikkauksellisen poiston sekä arvioi PTG:n perusteella, että leikkauksellisen poiston voi tehdä ns. perushammaslääkäri, hammaslääkäri tekee jatkohoitosuunnitelman ja voi tarjota potilaalle palveluseteliä.

Potilas pyytää tarvittaessa itse PTG:n HUS:sta

Palveluseteli sisältää kiinteän tutkimusosan SAA01, lisäksi palveluntuottajalla lisää hampaan poistamiseksi tehdyt muut toimenpiteet: puudutus- ja poistokoodit (joko EBA10 tai EBA12 tai pienempi poistokoodi, jos hammasta ei tarvitsekaan leikata).

Jos poistohoitoon lähetetyn potilaan hampaaseen on kuitenkin hammaslääketieteellisesti kannattavaa tehdä juurihoito ja paikkaus, muutoksesta on sovittava potilaan kanssa ja pyydyttävä muutosta hyvinvointialueen palvelusetelistä vastaavalta hammaslääkäriltä.

Palvelusetelin voimassaolo

Palvelusetelien voimassaoloaika on kaikissa suun terveydenhuollon perushoidon seteleissä neljä (4) kk. Hyvinvointialue voi tarvittaessa lyhentää voimassaoloaika, joten se tulee tarkistaa erikseen myös palvelusetelistä. Mikäli voimassaoloaika ei riitä palvelusetelin hoitajakson toteuttamiseen, palveluntuottajan tulee olla yhteydessä riittävän ajoissa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueeseen.

Erilliset toimintaohjeet

Asiakkaan lähettäminen Vantaa-Keravan hyvinvointialueen suun erikoishoidon yksikköön (VSEY)

Mikäli hoitosuunnitelmassa jonkin hammaslääketieteellisen toimenpiteen toteuttaminen on palveluntuottajahammaslääkärin arvion mukaan liian vaativaa peruskoulutetun hammaslääkärin suoritettavaksi, mutta ei kuitenkaan vaadi sairaalaolosuhteita, palveluntuottajahammaslääkäri voi tehdä asiakkaasta lähetteen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen suun erikoishoidon yksikköön (VSEY). Hoidon porrastuksessa noudatetaan Sosiaali- ja terveysministeriön yhtenäisiä kiireettömän hoidon perusteita. Asiakkaan tulee olla tietoinen siitä, että hoidon tarve ja toteutuspaikka arvioidaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen suun erikoishoidon yksikössä (VSEY) lähetteen perusteella.

Siinä tapauksessa, että VSEY:ssä katsotaan, että lähete ei ole kriteerien mukainen, tulee asiakas ottaa hoitoon hyvinvointialueen perushoitoon ja vastaus laittaa palvelusetelin tuottajahammaslääkärille.

Palvelusetelituottajien soveltuvuus ja tuottajana toimiminen

Yleiset ehdot

Palveluntuottajan toiminnan tavoitteena on toteuttaa asiakaslähtöisesti palvelusetelillä pyydytty hoito hyvien hoito- ja toimintakäytäntöjen mukaisesti siten, että hoito on laadukasta, turvallista ja asianmukaisesti toteutettua. Hyvään suun hoitoon kuuluvat terveyttä edistävät ja suusairauksia ehkäisevät toimenpiteet. Asiakasta motivoidaan ja tuetaan ottamaan itse vastuu omasta suun terveydestään. Yritys vastaa myös kaikkien hammaslääkäriensä toiminnan oikeellisuudesta, riippumatta siitä mikä on hammaslääkärin asema yrityksessä. Hoidon on noudatettava Suomalaisen Lääkäriseura

Duodecimin ja Suomen Hammaslääkäriseuran Apollonian julkaisemia käypä hoito-suosituksia.

Palveluntuottaja sitoutuu tarjoamaan palvelusetelissä mainitut suun terveyden toimenpiteet. Ainoastaan viisaudenhampaan leikkauksellisen poiston palveluseteli on seteli, jota jokaisen palveluntuottajan tai hammaslääkärin ei tarvitse tarjota.

Asiakkaan koko hoitajakson tulee toteutua hammaslääketieteellisen tarpeen mukaan kohtuujassa. Palveluntuottaja vastaa ajanvarauksesta ja informoi asiakasta tarpeen mukaan esimerkiksi antamalla hoitoon valmistautumisohjeet sekä hoidon jälkeisen ohjeistuksen (omahoito/ seuranta, jatkohoito).

Palveluntuottajalla tulee olla voimassa oleva lääkehoitosuunnitelma sekä hygieniasuunnitelma ja noudattaa THL:n ohjetta ”Ohje suun terveydenhuollon yksiköiden tartunnantorjuntaan” (Välimaa, Hannamari, 2016).

Palveluntuottajalla on velvollisuus hoitaa irtisanomishetkellä hoidossa olevien palvelusetelipotilaidensa palvelusetelillä pyydyt hoidot valmiiksi. Jos hyvinvointialue irtisanoo palveluntuottajan, niin palvelusetelipotilaiden jatkohoito sovitaan asiakaskohtaisesti. Asiakas voi halutessaan jatkaa palvelusetelillä pyydyttyjä keskeneräisiä hoitoja tai toimenpiteitä toisella palveluntuottajalla tai hyvinvointialueen suun terveydenhuollossa.

Mikäli palvelusetelitoiminnassa jo mukana oleva palveluntuottaja vaihtaa toiselle palvelusetelitoiminnassa olevalle vastaanotolle, hänen tulee tehdä palvelusetelijärjestelmässä uusi hakemus vastaamaan muuttuneita olosuhteita. Mikäli palvelusetelitoiminnassa mukana oleva palveluntuottaja perustaa kokonaan uuden vastaanoton, hyvinvointialue tarkastaa hyväksymiskriteerien täyttymisen ja tekee hyväksymisestä virallisen päätöksen. Palvelusetelitoiminta uudella vastaanotolla on mahdollista aloittaa vasta kun vastaanoton tiedot näkyvät järjestelmässä.

Vastuuhenkilö

Palveluntuottajan on nimettävä palvelusetelitoiminnalleen vastuuhenkilö, joka vastaa siitä, että toteutettavat palvelut täyttävät niille asetetut vaatimukset. Vastuuhenkilön vaihtuessa tulee siitä ilmoittaa välittömästi palveluseteliportaaliin sekä hyvinvointialueen yhdyshenkilölle.

Palveluntuottajan vastuuhenkilön on oma-aloitteisesti tiedotettava palvelun tuottamiseen vaikuttavien olosuhteiden muutoksista palvelusetelijärjestelmän kautta ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialuetta viipymättä sen jälkeen, kun muutos on tiedossa, viimeistään kuukautta ennen kuin muutoksen on tarkoitus astua voimaan.

Henkilöstö

Palveluntuottaja vastaa palvelusetelitoimintaan osallistuvan henkilökuntansa kielitaitovaatimusten täyttymisestä, lakisääteisestä pätevyydestä, osaamisesta sekä lakisääteisistä koulutuksista, kuten säteilyturva-, tietosuoja- ja lääkehoidonkoulutuksista. Palveluntuottaja huolehtii henkilökuntansa ammatillisen täydennys- ja jatkokoulutuksen toteutumisesta.

Lisäksi palveluntuottajayritys on vastuussa siitä, että yrityksessä toiminimellä toimivilla ammatinharjoittajilla tai yrityksen osakkailta on potilasvakuutuslain mukainen vakuutus tai muu vastuuvakuutus, jonka vakuutusmäärän voidaan palvelutoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen arvioida riittävän toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien henkilövahinkojen korvaamiseen ja joka muilta ehdoiltaan vastaa tavanomaista vastuuvakuutuskäytäntöä

Mikäli palvelusetelitoimintaan osallistuvan yksittäisen työntekijän kohdalla nämä ominaisuudet eivät täyty tai toiminnassa havaitaan puutteita, palveluntuottajan tulee vaihtaa kyseinen työntekijä toiseen tai kyseinen henkilö ei voi jatkaa palvelusetelitoiminnassa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen perustellusta vaatimuksesta. Mikäli näissä on puutteita, työntekijä ei voi jatkaa palvelussa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue tarkistaa kaikkien yrityksen hammaslääkärin ja suuhygienistin ammattioikeudet.

Palveluntuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset

Palvelusetelillä toteutettavia terveydenhoidollisia toimenpiteitä suorittavalta henkilöstöltä edellytetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) ja asetuksen (564/1994) mukaista pätevyyttä.

Hammaslääkäri

- Palveluntuottajaksi hakeutuvalla hammaslääkärillä tulee olla Valviran myöntämä lupa harjoittaa hammaslääkärin ammattia itsenäisesti laillistettuna ammattihenkilönä Suomessa. (Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 559/1994).
- Kriteerien täytyminen tarkistetaan ajantasaisesti Valviran ylläpitämästä Terhikki-rekisteristä. - Hammaslääkärillä tulee olla vähintään suomen kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito. Kielitaito osoitetaan asetusten määräysten mukaisesti.
- Palveluntuottajayrityksen tulee tarjota palveluja sekä suomen että ruotsin kielellä.

Muu hoito- ja avustava henkilökunta

- Hammaslääkärillä tulee olla potilastyössä avustaja, esim. hammashoitaja.

Suuhygienisti

- Mikäli yrityksessä on suuhygienisti ja hammaslääkäri haluaa siirtää osan toimenpiteistä suuhygienistin tehtäväksi, suuhygienistillä tulee olla ylempi

hammashoitajan tutkinto tai hammashuoltajan, suuhygienistin tai suuhygienistin (AMK) tutkinto ja hänen tulee olla Suomessa laillistettu. (Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 559/1994)

- Suuhygienistillä tulee olla vähintään suomen kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito.
- Kielitaito osoitetaan asetusten määräysten mukaisesti. Linkit asetuksiin: Valtioneuvoston asetus suomen ja ruotsin kielen... 481/2003 - Säädökset alkuperäisinä - FINLEX[®], Laki julkisyhteisöjen henkilöstöltä... 424/2003 - Säädökset alkuperäisinä - FINLEX[®]
- Palveluntuottajayrityksen tulee voida tarjota palveluja sekä suomen että ruotsin kielellä.

Työntekijöistä toimitettavat tiedot

Suun terveydenhuollossa vaaditaan kaikista yrityksen työntekijöistä seuraavat tiedot.

1. Henkilöstöluettelo: hammaslääkärit ja suuhygienistit, jossa
 - Hammaslääkäarin asema yrityksessä
 - A. Yrittäjänä itsenäisenä ammatinharjoittajana omalla vastaanotolla
 - B. Yrittäjänä itsenäisenä ammatinharjoittajana, vuokralaisena vastaanotolla, työnantajana avustavalle henkilökunnalle
 - C. Yrittäjänä itsenäisenä ammatinharjoittajana, vuokralaisena vastaanotolla, vastaanottoa hallinnoiva yritys on työnantaja avustavalle henkilökunnalle (Vastuu Groupin Luotettava Kumppani – jäsenyydestä tieto). Työntekijän toiminimen tai yrityksen Y-tunnus ja nimi
 - D. Yrittäjänä yhtiön osakkaana tai yhtiömiehenä (osakeyhtiö, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö)
 - E. Palkansaajana yrityksessä
 - Valviran JulkiTerhikin otteesta tieto, että ammattioikeudet ovat kunnossa.
 - Kielitaito, millä kielillä hammaslääkäri tai suuhygienisti tarjoaa palvelua.
2. Henkilöstöluettelo: avustavasta henkilöstöstä listaus

Tilat ja laitteet

Palveluntuottajan toimitilojen, laitteiden, välineiden ja tietojärjestelmien on oltava toiminnalle riittävät ja asianmukaiset. Toimitilan ja toimintaympäristön on oltava terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan asiakkaalle tai potilaalle annettavalle hoidolle ja muulle huolenpidolle tai tutkimukselle sopiva ja turvallinen. Toimitilojen, toimintaympäristön ja laitteiden suunnittelussa ja käytössä on otettava huomioon esteettömyys sekä asiakkaiden ja potilaiden yksilölliset tarpeet ja yksityisyyden suoja.

Asiakkaan ja palveluntuottajan välinen suhde

Asiakkaan vastaanotettua palvelusetelin, asiakas vastaa yksityisten palveluntuottajien palvelujen piiriin hakeutumisesta. Palveluseteliasiakas valitsee itsenäisesti tai laillisen edustajansa avustuksella palveluntuottajan hyvinvointialueen hyväksymien yksityisten palveluntuottajien joukosta. Asiakkaan asemaa sekä suhdetta palveluntuottajaan on kuvattu tarkemmin sääntökirjan yleisessä osassa.

Palveluntuottaja vastaa palvelun toteuttamisesta asiakkaalle myönnetyn palvelusetelin mukaisesti. Palveluntuottaja tiedottaa palvelun toteuttamisen esteestä asiakkaalle heti, kun se on palveluntuottajalla tiedossa ja sopii korvaavasta palvelusta asiakkaan kanssa. Palveluntuottajan tulee sopia asiakkaan kanssa, milloin peruuttaminen on viimeistään tehtävä, jotta siitä ei tule asiakkaalle lisäkustannuksia. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ei vastaa peruuntuneista palvelutapahtumista aiheutuneista kustannuksista.

Jos asiakas jättää maksamatta palveluntuottajan laskun, palveluntuottaja itse huolehtii maksuneuvotteluista sekä mahdollisesta perinnästä.

Takuukäytännöt

Asiakas ohjataan ottamaan yhteyttä palveluntuottajahammaslääkäriin meneillään olevaa hoitoa koskevilla ongelmatilanteissa. Palvelusetelikäytännössä tämä on palvelun tuottavan hammaslääkärin ja asiakkaan välinen asia, koska heidän välilleen syntyy sopimussuhde ja sitä koskevat kuluttajaoikeuden säännökset.

Mikäli palvelu joudutaan uusimaan tai asiakas tarvitsee muuta palvelua palveluntuottajan virheestä johtuvasta syystä tai toimenpiteen suorittamisen virheellisyyden vuoksi, aiheutuvista kustannuksista vastaa palveluntuottaja.

Takuuhoitokäytännöt eri hammaslääketieteellisillä osa-alueilla ovat seuraavat:

Paikkaushoito

- Paikka uusitaan pääsääntöisesti takuuna maksutta 12 kuukauden ajan, mikäli potilasasiakirjaan ei ole kirjattu tavanomaista huonompaa ennustetta paikan kestolle.

Juurihoito

- Juurihoito uusitaan takuuna, mikäli jälkikäteen voidaan todeta selvä hoitoon liittyvä laatuvirhe, kuten vajaa juuritäyte, eikä potilasasiakirjoista ilmene erityistä syytä laatuvirheeseen. Juurihoidon takuuaika harkitaan tapauskohtaisesti tarvittaessa erikoishammaslääkäriä konsultoiden. Takuuna uusittavaan juurihoitoon liittyvää paikkausta ei veloiteta. Mikäli juurihoidettu/ juurihoidossa oleva hammas joudutaan poistamaan asianmukaisesta hoidosta huolimatta, hampaan poistosta laskutetaan tavanomaisesti.

- Mikäli äskettäin paikattu hammas joudutaan yllättäen juurihoitamaan, ja paikkauskäynnin yhteydessä hampaan tilan arviointi on tehty asianmukaisesti eikä silloin ole ollut havaittavissa indikaatioita juurihoidolle, juurihoidosta veloitetaan tavanomaisesti, samoin uudesta paikasta.

Toteutettujen palvelujen kirjaaminen ja laskutus

Palveluntuottaja kirjaa potilasasiakirjatiedot antamastaan hoidosta käyntikerroittain omaan potilastietojärjestelmäänsä potilasasiakirja-asetuksen (STM 30.3.2009/298 tai sitä uudemman) mukaisesti viimeistään viiden (5) vuorokauden sisällä.

Lisäksi palveluntuottaja merkitsee toteutuneet toimenpiteet (palvelutapahtumat) palvelusetelijärjestelmään viimeistään viiden (5) vuorokauden sisällä. Palvelusetelijärjestelmän tapahtumakirjausten tulee olla yhtenäiset potilaskertomuksen kanssa, koska niiden perusteella tapahtuu palvelutapahtumien laskutus. Mahdollinen potilasasiakirjojen tallennus Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen rekisteriin tulee tehdä suomen kielellä. Tästä on tehty päätös mm. sen vuoksi, ettei potilasturvallisuus vaarantuisi.

Palveluntuottaja toimittaa tietoturvallisesti antamastaan hoidosta potilasasiakirjatiedot röntgenkuvineen sähköisesti Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen määritelmien mukaisesti, kunnes palveluntuottajan kirjaamat potilastiedot tallentuvat potilastiedon arkistoon järjestäjän rekisteriin ostopalvelun valtuutusasiakirjan avulla.

Palveluntuottajan tulee pitää jokaisesta asiakkaasta jatkuvaan muotoon laadittua, aikajärjestyksessä etenevää potilaskertomusta. Potilasasiakirjoihin tulee merkitä asiakkaan hyvän hoidon järjestämisen, suunnittelun, toteuttamisen ja seurannan turvaamiseksi tarpeelliset sekä laajuudeltaan riittävät tiedot. Merkintöjen tulee olla selkeitä ja ymmärrettäviä ja niitä tehtäessä saa käyttää vain yleisesti tunnettuja ja hyväksytyjä käsitteitä ja lyhenteitä.

Potilaskertomuksessa pitää olla potilasasiakirja-asetuksen (298/2009) mukaiset perustiedot sekä merkinnät jokaisesta asiakkaan hoitokäynnistä hoidon toteutumisen mukaisesti. Tiedoista tulee ilmetä mm. toimenpiteiden suorituspäivä ja sisältö, kuten käytetyt puudute- ja paikka-aineet ym. materiaalit sekä hoidon kulku (esim. juurihoidon eteneminen neulanmittoineen). Annettuun hoitoon liittyvät röntgenkuvat tulee toimittaa suun terveydenhuoltoon muiden potilasasiakirjojen kanssa.

Palveluntuottajan tulee kirjata viimeisellä käynnillä Valmis-merkintä seuraavasti:

- Asiakkaan hoito saatu kokonaan valmiiksi: VALMIS (a: koko hoito valmis)

Palveluntuottajan tulee kirjata viimeisellä käynnillä KESKEN-merkintä seuraavasti:

- Asiakas on perunut ajan eikä varannut uutta aikaa tai asiakas on jäänyt tulematta sovitulta vastaanottoajalta (b: KESKEN)

Potilasasiakirjat ja röntgenkuvat toimitetaan liitteenä hoitopalautteen kautta (palse.fi-järjestelmässä). Asiakkaan palvelusetelin tietoihin liitetään tarvittavat hoitotiedot ja status sekä mahdolliset röntgenkuvat (pl. OPTG, jonka asiakas pyytää itse HUS:sta) lausuntoineen. Hoitotiedot ja status toimitetaan yhtenä PDF-tiedostona (otsikoituna palveluntuottajan nimi palse). Röntgenkuvien tallennusmuoto on JPEG (*.JPG). Tämä tallennusmuoto ei edellytä erillistä ohjelmaa tiedoston avaamista ja tallentamista varten. Tarvittaessa palveluseteli voidaan tulostaa asiakkaalle kopiona sähköisestä palvelusetelijärjestelmästä.

Kaikki lääkemääräykset, sairauslomat sekä lausunnot ja muut todistukset tulee merkitä niiden antamisajankohdan mukaisesti.

Potilasasiakirjoja pitää käsitellä siten, että potilassuhteen luottamuksellisuus ja asiakkaan yksityisyyden suoja turvataan. Asiakkaan hoitoon tai siihen liittyviin tehtäviin osallistuvat saavat käsitellä potilasasiakirjoja vain siinä laajuudessa, kuin heidän työtehtävänsä ja vastuunsa sitä edellyttävät. Potilasasiakirjat tulee laatia siten, että asiakirjoihin sisältyvien tietojen eheys ja käytettävyys voidaan turvata tietojen säilytysaikana. Koska asiakirjat ovat viranomaisen asiakirjoja, palveluntuottajan tulee noudattaa asiakirjoja käsitellessään lisäksi, mitä hyvinvointialueen asiakirjojen käsittelystä säädetään. Palveluntuottajan tulee pitää palvelusetelipotilaita koskevat potilasasiakirjat erillään muista vastaavista asiakirjoistaan.

Valtakunnallinen potilastiedon arkisto (KANTA) ja ostopalvelun valtuutus (OSVA)

Ostopalvelun valtuutus on Palveluntuottajakohtainen valtuutus, jonka palvelun järjestäjä tallentaa Potilastiedon arkistoon. Valtuutuksella määritetään palveluntuottajan käyttöoikeus palvelun järjestäjän potilasasiakirjoihin, sekä oikeus arkistoida ostopalvelussa syntyneet asiakirjat palvelun järjestäjän rekisteriin Potilastiedon arkistossa. Ostopalvelun valtuutuksen käytön edellytyksenä on, että molemmat ostopalvelun valtuutuksen osapuolet - järjestäjä ja tuottaja – ovat Potilastiedon arkiston käyttäjiä ja lisäksi molemmilla on käytössään ostopalvelun valtuutuksen toiminnallisuuksiin kykenevä ja sertifioitu tietojärjestelmä. Kaikilta palveluntuottajilta edellytetään, että he ovat liittyneet valtakunnalliseen potilastiedon arkistoon ja heillä on ostopalvelun valtuutuksen toiminnallisuuksiin kykenevä ja sertifioitu tietojärjestelmä. Mikäli palveluntuottaja ei ole liittynyt valtakunnalliseen potilastiedon arkistoon tai hänellä ei ole käytettävissään ostopalvelun valtuutuksen toiminnallisuuksiin kykenevä ja sertifioitu tietojärjestelmä, kun palveluntuotannossa otetaan Osva käyttöön, palveluntuottajan hyväksymispäätös voidaan perua ja palveluntuottaja poistetaan palvelusetelijärjestelmästä.

Alihankinta

Palveluntuottaja voi käyttää alihankkijoita suun terveydenhuollon -palvelusetelillä tuotettavassa palvelussa. Palveluntuottaja vastaa alihankkijan työstä kuin omastaan ja

alihankkijoita koskevat samat vaatimukset kuin palveluntuottajaa. Palveluntuottajan on ilmoitettava palvelutoiminnassaan käyttämänsä alihankkijat ja niissä tapahtuvat muutokset sekä näiden osuus palvelusta. Palveluseteliportaaliin tulee liittää alihankkijoiden tilaajavastuulain mukaiset liitteet. Tarvittaessa hyvinvointialue voi lisäksi pyytää palveluntuottajaa toimittamaan alihankkijoiltaan vastaavat selvitykset kuin palveluntuottajalta on edellytetty ennen palveluntuottajan hyväksymistä hyvinvointialueen palveluntuottajaksi. Palveluntuottajan vastaa alihankkijansa toiminnasta kuin omastaan.

Palvelujen tuottamiseen sovellettava lainsäädäntö

1. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009)
2. Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992)
3. Potilasvahinkolaki (585/1986)
4. Terveydenhuoltolaki (1326/2010)
5. Laki terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista (629/2010)
6. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007)
7. Sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista (298/2009)
8. Työturvallisuuslaki (738/2002)
9. Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta (616/2021)
10. Tietosuojalaki (1050/2018)
11. Kuluttajansuojalaki (38/1978)
12. Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
13. Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994)
14. Asetus terveydenhuollon ammattihenkilöistä (564/1994)
15. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679 (EU:n yleinen tietosuojasetus)
16. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023)
17. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021)
18. Laki hyvinvointialueesta (611/2021)
19. Suomen perustuslaki (731/1999)
20. Hallintolaki (434/2003)

Hyvinvointialueen yhteystiedot

Suun terveydenhuollon yhteystiedot:

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue

Suun terveydenhuolto

HALLINTO

PL 63, 01030 Vantaan kaupunki

Käyntiosoite: Pakkalankuja 5, 2. krs 01510 Vantaa

Sähköpostiosoite: palveluseteli.suunterveydenhuolto@vakehyva.fi